

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 11 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000

(nr. 235 din 13.06.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și menționează următoarele.

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputata în Parlament Angela Munteanu-Pojoga, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și în conformitate cu art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova, acest domeniu este de competența Parlamentului.

3. Obiectul de reglementare al proiectului de lege este modificarea art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea cetățeniei Republicii Moldova, acesta fiind prezentat într-o redacție nouă și, în opinia autorului, va avea ca efect reducerea cazurilor de apatridie a unor copii, născuți pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Ca observație de ordin general, menționăm că, Nota informativă nu corespunde cu textul normei propuse în proiect, deoarece în aceasta autorul specifică că modificarea vizează excluderea sintagmei: „,cu condiția că, la momentul nașterii, cel puțin unul dintre părinți deține drept de ședere.”, dar, în redacția propusă a art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000, nu se regăsește nici textul „sau beneficiază de protecție internațională acordate de autoritățile competente ale Republicii Moldova ori este recunoscut apatrid de autoritățile competente ale Republicii Moldova”. Astfel, se consideră necesară ajustarea Notei informative la conținutul textului proiectului de lege.

5. Referitor la procedura de înaintare și examinare a proiectelor de acte normative spre examinare în Parlament, sesizăm necesitatea respectării cerinței obligatorii stipulate la art. 58 din Regulamentul Parlamentului care reglementează că proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare și la art. 32 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 100/2017 care stabilește că proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, altor instituții interesate, societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect și ținând cont de subiectul abordat în proiect, se consideră necesare opiniile Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Servicii publice și Serviciului de Informații și Securitate care se vor reflecta în avizul consolidat al Guvernului.

II. Observații de conținut și tehnico-juridic

1. Considerăm necesar a menționa că modificarea propusă de autor a constituit obiect de sesizare la Curtea Constituțională de către dna Maia Bănărescu, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (sesizarea nr.117a/2021). Curtea s-a expus, prin Decizia nr.70 din 26 mai 2022 privind inadmisibilitatea sesizării nr. 117a/2021 privind controlul constituționalității articolului 11 alin. (1) lit. c) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024 din 2 iunie 2000 (condițiile dobândirii cetățeniei prin naștere). Curtea a apreciat că „statul este suveran în a stabili cadrul juridic al raporturilor legate de cetățenia Republicii Moldova, inclusiv competența de a reglementa prin legislația sa temeiurile de acordare și de retragere a cetățeniei. Prin urmare, fiecare stat își poate stabili propriile condiții pentru acordarea sau retragerea cetățeniei, precum și procedurile care necesită a fi urmate în fiecare caz. Acest privilegiu al statului este recunoscut și de articolul 3 alin. (1) din Convenția Europeană cu privire la cetățenie din 6 noiembrie 1997 (în vigoare pentru Republica Moldova din 1 martie 2000), care stabilește că fiecare stat este în drept să determine prin legislația sa care îi sunt cetățenii (a se vedea HCC nr. 24 din 6 octombrie 2015, §§ 38-39; DCC nr. 23 din 29 martie 2018, §§ 19-20; DCC nr. 129 din 10 august 2021, § 27). Curtea a constatat că prin condiția deținerii dreptului de ședere de către cel puțin unul dintre părinți, stabilită de textul contestat, legislatorul nu a fixat vreo durată a domiciliului legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova. Dimpotrivă, legislatorul a permis acordarea cetățeniei în condițiile normei contestate chiar dacă cel puțin un părinte deține dreptul de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de faptul când a obținut acest drept. Așadar, Curtea constată că la stabilirea condiției deținerii de către unul din părinții copilului născut pe teritoriul Republicii Moldova a dreptului de ședere, legislatorul a stipulat o condiție conformă cu dispozițiile articolului 2 lit. b) din Convenția Organizației Națiunilor Unite privind reducerea cazurilor de apatridie și ale articolului 6 § 2 lit. b) din Convenția

Europeană cu privire la cetățenie. Analizând condițiile de acordare a dreptului de ședere provizorie, Curtea nu consideră că acestea instituie o sarcină excesivă pentru părinții copilului născut pe teritoriul Republicii Moldova în contextul în care aceștia ar dori ca copilul lor să obțină cetățenia în temeiul prevederilor articolului 11 alin. (1) lit. c) din Legea cetățeniei Republicii Moldova.

2. În conformitate cu art.47 din Legea nr.100/2017 care stabilește că dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, se impune necesitatea completarea proiectului cu un articol nou care să includă reglementări cu privire la aplicabilitatea modificărilor propuse în raport cu examinarea cererilor înregistrate pînă la intrarea în vigoare a modificărilor, precum și obligația autorităților responsabile (Guvernului) de a executa actul normativ și de a întreprinde măsurile necesare executării (de exemplu: modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 1144 din 21.11.2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura dobîndirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova).

În concluzie, relevăm că proiectul și Nota informativă necesită a fi revizuite cu luarea în considerație a obiecțiilor expuse supra, iar oportunitatea examinării proiectului de lege ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală